

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ

Өзгертулер мен түзетулер
енгізіліп, Ғұламалар Кеңесінің
XXXVII мәжілісінде
«Бекітілді»
«15» наурыз 2023 жыл

ДІНИ ЛАУАЗЫМДАР ТІЗІЛІМІ

Астана қаласы
30 наурыз 2023 жыл

КІРІСПЕ

Аса мейірімді, рахымды Алланың атымен бастаймын.

Барлық мадақ әлемдердің Раббысы Аллаға тән. Адамзаттың асылы Мұхаммедке, оның отбасы мен сахабаларына салауат пен сәлем болғай!

Имамдық – жауапкершілігі мол маңызды қызмет. Бұл – Пайғамбарымыздың (Оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) Алла тарапынан алып келген аманатын келер ұрпаққа жалғастырып, адамдарды жақсылыққа шақырып, жамандыққа тыйым салатын ұлы істің бірі.

Бұл құжат 2023 жылдың 15 наурыз күні өткен Ғұламалар Кеңесінің кезекті XXXVII мәжілісінде талқыланып, кейбір тармақтарына өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

Имамдық қызмет үлкен жауапкершілікті қажет етеді. Өйткені, имам қол астындағыларға жауапты әрі олар үшін сұралады. Пайғамбарымыз (Оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын): «Имам – басшы әрі қол астындағыларға жауапты» (Бұхари, Мүслім риуаяты), – деген. Сондықтан мұндай жауапкершілікті атқару үшін, өз болмысымен үлгі-өнеге болатын, дін ісі мен дүниені қатар алып жүруге баулитын көркем мінез-құлық пен ұстаздық қабілет-қасиеттер, белсенділік пен азаматтық сипаттар имамнан талап етіледі.

Қазіргі қоғамымыздағы діни ахуал жағдайында ішкі тұрақтылықты және рухани тұтастықты сақтауда имамның қызметі зор. Дерттің алдын алып, оған қарсы ем қолданғандай, рухани дерттің емшілері мен қоғам өмірін үйлесімділікке келтіретіндер – имамдар. Бұрыс бағыттағы біреудің жетегінде жүрген азаматтарды дұрыс арнаға салу, ақ пен қараны, дұрыс пен бұрысты, халал мен харамды ажыратып беру – имамдардың мойнында. Ендеше, бүгінгі таңда діни лауазымдардың нақты атауын жасау да – қажетті мәселелердің бірі. Діни атаудың жасалуы арқылы олардың міндеттері белгіленеді.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының діни лауазымдар тізілімі

1. Бас мүфти
2. Наиб мүфти
3. Аппарат басшысы
4. Кеңесші
5. Іс басқарушы
6. Бөлім басшысы
7. Сектор меңгерушісі
8. Бас маман
9. Маман
10. Облыстың Бас имамы
11. Қаланың Бас имамы
12. Ауданның Бас имамы
13. Имам
14. Наиб имам
15. Ұстаз
16. Азаншы
17. Молда
18. Институт директоры
19. Институт директорының орынбасары
20. Медресе колледж директоры
21. Медресе колледж директорының орынбасары
22. Қайырымдылық мекеме директоры
23. Қайырымдылық мекеме директорының орынбасары
24. Құран қариларын дайындау орталығының директоры

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАҢДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ

ҚМДБ АТҚАРАТЫН ҚЫЗМЕТТЕР

Астана қаласы
30 наурыз 2023 жыл

КІРІСПЕ

«Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы» республикалық ислами діни бірлестігі (бұдан әрі – ҚМДБ) – Ислам дінінің сүнни бағыты Әбу Ханифа мазһабын ұстанатын Қазақстан азаматтарының ерікті бірлестігі. ҚМДБ өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, Азаматтық кодексін, ҚР «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы», «Коммерциялық емес ұйымдар туралы» заңды және басқа да заң актілерін, сондай-ақ ҚМДБ Жарғысын басшылыққа ала отырып келесі қызметтерді атқарады.

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ИСЛАМИ ДІНИ БІРЛЕСТІГІНІҢ АТҚАРАТЫН ҚЫЗМЕТТЕРІ

1. Қазақстан Республикасы аумағында Ислам дінінің тарихи ерекшелігін ескере отырып, сүнни бағыттағы Әбу Ханифа мазһабы және имам Матуриди ақидасы бойынша Ислам дінінің дұрыс және жүйелі насихатталуын қамтамасыз ету;
2. Қазақстан Республикасы аумағында мұсылмандардың ынтымақ-бірлігінің сақталуына ықпал ету;
3. Мемлекеттік және мемлекеттік емес мекемелер мен ұйымдарда Қазақстан мұсылмандарының мүдделерін қорғау;
4. Халықаралық, республикалық, облыстық, аймақтық деңгейдегі конференциялар, семинарлар, үлкен және кіші төралқа мен форум, симпозиумдар, дөңгелек үстелдер өткізу;
5. Шетелдік ислами діни ұйымдармен, бірлестіктермен және оқу орындарымен қарым-қатынас жасау;
6. Шариғат нормаларына сәйкес мешіттерде діни рәсімдердің орындалуын қадағалауды қамтамасыз ету;
7. Елді мекендердегі мұсылман қауымдарының діни мәселелерін шешуге көмек көрсету;

8. Дін қызметкерлерінің халықаралық іс-шараларға қатысуын ұйымдастыру;
9. Халықаралық қарым-қатынасқа қатысты іс-шаралар мен кездесулерді жүзеге асыру;
10. Дін мен дәстүрімізді сабақтастыра отырып, ел ішіндегі күрделі мәселелерге пәтуа шығару;
11. Облыстың (өңір) Бас имамдарын, имамдарды, наиб имамдарын, молдаларды, азаншыларды, іс басқарушыларды, есепшілерді, ұстаздарды, діни оқу орындарының және қайырымдылық мекемелерінің басшыларын тағайындау және босату;
12. Мемлекеттік мекемелердің, діни және қоғамдық ұйымдардың өтініші бойынша елімізден тыс жерлерден әкелінген немесе елімізде басылған діни әдебиеттерге, сондай-ақ ислами аудио және бейне материалдарға сараптама жасау;
13. Еліміздегі дін қызметкерлерінің білім деңгейіне талдау жүргізу;
14. Мешіт жамағатының өтінішін қарау;
15. Дін қызметкерлеріне қатысты арыз-шағымдарды қарау;
16. Жаңадан қызметке тағайындалатын мамандарды аттестациядан өткізу;
17. Ел мұсылмандарының танымын, діни сауатын арттыру мақсатында кітап, газет, журналдар шығару;
18. ҚМДБ тарапынан құрылған Республикалық ақпараттық насихат тобы (РАНТ) және жергілікті ақпараттық насихат тобы (ЖАНТ) жұмыстарының сапалы атқарылуын үйлестіру;
19. Деструктивті діни ағымдар арбауында жүрген азаматтарға түсіндіру жұмыстарын жүргізу;
20. Еліміздегі мұсылман жамағаты арасында, жанұяда отбасы құндылықтары және дін мен дәстүрді басшылыққа ала отырып рухани тәлім-тәрбие істерін жолға қоюды насихаттау;

21. Еліміздегі діни жаңалықтар мен сан-салалы ізгі қызметтерді бұқаралық ақпарат құралдарында насихаттау;
22. Телеарналар мен радио бағдарламаларына дін қызметкерлерінің сұхбат беруін ұйымдастыру;
23. Жамағат арасында ҚМДБ-ның әлеуетін арттыру үшін имамдардың шаруашылық жұмыстарына бағыт беру;
24. Филиалдардағы ғимараттардың мүлкін ресми тіркеуге алу;
25. Қаржылық ашықтықты сақтау мақсатында еліміздегі барлық мешіттердің қаржылық жүйесін қадағалау;
26. Еліміздегі мұсылмандардың сұраныстарын қанағаттандырып, халал азық-түлікке қол жеткізу, күмәнсіз тұтынуына қызмет етіп, сұраныс нәтижесіне сай, кәсіпорындарға халал сертификаттарын табыстау;
27. Халықаралық, республикалық, облыстық, аудандық, қалалық деңгейде халал өнімдердің жәрменкесін ұйымдастыру;
28. Еліміздегі діни білім беру оқу орындарын аттестаттауды, білім беру мониторингін үйлестіруді және әдістемелік басшылық жасауды жүзеге асыру;
29. Діни білім беру бағдарламаларын әзірлеу, сынақтан өткізу және бекіту, діни білім беру мекемелеріндегі білім алушыларды оқулықтармен және оқу-әдістемелік құралдармен қамтамасыз ету;
30. Діни қызметкерлер мен ҚМДБ-ға қарасты оқу орындарының педагог кадрларын қайта даярлау мен олардың біліктілігін арттыруды ұйымдастырып, түлектердің қызметке орналасуын жүзеге асыру және бақылау жүргізу;
31. ҚМДБ-ға қарасты сайттарда жарық көріп жатқан ақпараттардың Әбу Ханифа мазһабы мен имам Матуриди сенім мектебіне сай болуын және жүйелі, дұрыс насихатталуын қамтамасыз ету;
32. ҚМДБ-ның атқарып жатқан жұмыстары және Ғұламалар Кеңесінің бекітуімен шыққан пәтуаларды әлеуметтік желіде кеңінен насихаттау;

33. Ғаламтор беттерінде қазақ және орыс тілдерінде түрлі зиянды діни ағымдарға қарсы жүйелі үгіт-насихат жұмыстарын жүргізу;
34. Өзекті діни тақырыптарға байланысты арнайы мақалалар, бейне сюжеттер, уағыздар мен дәрістер дайындап, ғаламтор желісінде тарату;
35. Мұсылмандардың діни мәселелерге байланысты сұрақтарына ғаламтор арқылы жауап алуларына мүмкіндік жасау;
36. Түрлі діни мобильді қосымшаларды дайындап, оны жүзеге асыру;
37. Дәстүрлі исламды насихаттау мақсатында әлеуметтік желіде түрлі танымдық конкурстар мен қайырымдылық шараларын ұйымдастыру;
38. Ислам дінінің классикалық кітаптарын, ислам әлеміндегі құнды кітаптарды аударып, жарыққа шығару;
39. ҚМДБ-ның әлеуметтік желілердегі ресми (facebook, instagram, vkontakte) парақшаларын жүргізу;
40. Республикалық телеарналар мен радиоларға рухани-танымдық һәм діни бағыттағы телеөнімдер мен радиохабарлар дайындау;
41. Мемлекеттік бағдарламалар аясында және қоғамдағы өзекті мәселелер мен экстремизмнің, терроризмнің алдын алу мақсатында тәрбиелік мәні бар әлеуметтік роликтер мен қысқа метражды фильмдер түсіру;
42. Елімізге белгілі исламтанушы ғалымдар мен теологтардың, имамдардың кітабының аудио нұсқасын әзірлеу;
43. Рухани құндылықтарды арттыру мақсатында РАНТ және ЖАНТ мүшелерінің уағыздары мен дәрістерін бейнетаспаға түсіріп, әлеуметтік желі арқылы халыққа тарату;
44. Бес парыздың бірі зекетті насихаттау;
45. Зекетті шариғи жолмен жинап, шариғат талабына сай тарату;

46. Республика бойынша қайырымдылық жұмыстарын жүргізу;
47. Мұқтаж жандарға өтініші негізінде түрлі бағытта көмек көрсету;
48. Еліміз бойынша мешіт салушыларға рұқсат беру;
49. Салынатын мешіттердің жобалануын, оларды салуда сәулет өнері үлгісі мен инженерлік талаптардың сақталуын, ғибадат үйінің заман талабына сай болуын қадағалау;
50. Құрылысы аяқталған мешіттердің ҚР заңдары мен ҚМДБ-ның Жарғысына сай Діни басқармаға филиал болып тіркелуін жүзеге асыру мақсатында қажетті құжаттарды ұсыну;
51. Республика бойынша мешіттерде қызмет ететін дін қызметкерлерінің еңбек тәртібінің орындалуын, ғимараттардың тазалығын, тиісті жөндеу жұмыстарының жүргізілуін қадағалау;
52. Республика бойынша тарихи мешіттерді мемлекеттік «Мәдени мұра» бағдарламасына енгізуге, қалпына келтіру үшін мемлекеттік мекемелерге ұсыныс беру;
53. Қажылық және ұмра жұмыстарын қадағалап, ұйымдастыру;
54. Сауд Арабия Корольдігінің Қажылық және Ұмра министрлігімен келісім-шарт жасау, елге бөлінген квоталарды (қажылар санын) алу;
55. Қажылықпен айналысатын туристік фирмалардан құжаттар қабылдап, оларға ҚМДБ тарапынан квота (апаратын қажылар санын) бөлінуін үйлестіріп, жұмыстарын реттеу;
56. Қажылық сапарында «Қажылық миссиясының» жұмысын ұйымдастыру.

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ

ДІНИ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ

Астана қаласы
30 наурыз 2023 жыл

**Республикалық маңызы бар (Астана, Алматы,
Шымкент) қалалардың және облыстардың Бас имамы
қызметінің лауазымдық міндеттері:**

1. Мешіт қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және ҚМДБ Жарғысына сәйкес басқарады;
2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды ұйымдастырып, басшылық жасайды;
3. Қайырымдылық іс-шараларын ұйымдастырады;
4. Ақпарат құралдарына, баспасөзге қатысты бағдарламаларға қатысып, діни-танымдық материалдар әзірлейді;
5. Өңірдің діни ахуалына қатысты мәселелерді анықтап, олардың алдын алу және шешу жолдарын қарастырады;
6. Діни қызметтердің сапасын арттыруды, мешіт жұмысын үйлестіруді және жұртшылықпен байланысты нығайтуды қамтамасыз етеді;
7. Мешіттердің штаттық кестесіне сай тағайындалатын қызметкердің лауазымдық нұсқаулығын айқындап, басшылыққа бекітуге ұсынады, құзыреті шеңберінде қызметкерлерді тағайындайды;
8. ҚМДБ тарапынан тағайындалған қарамағындағы қызметкерлердің қызметтерін бақылап, оларды басқарады;
9. Дін қызметкерлерінің білімі мен біліктілігін арттыру үшін оқу-семинарлар мен курстар ұйымдастырады;
10. Мешіттерді білікті кадрлармен қамтамасыз етеді;
11. Адам өмірі мен денсаулығы үшін қауіпсіз еңбек шарттарын жасайды, ұжымда жұмыс жасауға қолайлы психологиялық ахуал қалыптастырады;
12. Мешіттердің қаржылық және шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерге жарғы бойынша берілген құқықтар

шеңберінде шешімдер қабылдайды, кіріс және шығыс есебін тиісті орындарға ұсынады;

13. ҚМДБ-ға қарасты діни білім беру мекемелеріне демеушілерді тарта отырып қаржылай және өз құзыреті шеңберінде материалдық көмек береді;
14. Басқа ұйымдармен, жеке немесе заңды тұлғалармен келісім-шарттар жасайды, өкімдер мен бұйрықтар шығарады;
15. Іскерлік кездесулерде, сотта, мемлекеттік билік және басқару органдарында мешіттің атынан өкілдік етеді;
16. Мешіттің материалдық-техникалық базасын толықтырады және мүліктерінің есебін жүргізіп, сақталуына жауап береді;
17. Мешітте санитарлық-гигиеналық ережелер режимінің сақталуын қадағалайды;
18. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Заңын;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Мешіт ережесін;
4. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды;
5. Ғұламалар кеңесінде қабылданған пәтуа, үндеу, ұстанымдарды;
6. Лауазымы бойынша функционалдық міндеттерді орындау үшін қажетті діни және зайырлы заңнамалардың талаптарын;
7. Лауазымына сәйкес қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін;

8. Діни шараларды ұйымдастыруды;
9. Өрт қауіпсіздігінің талаптарын;
10. Мемлекеттік (қазақ) тілді және араб тілін, қажеттілікке орай орыс тілін.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, қажеттілікке орай діни салада тәжірибесі мол жоғары білімді, діни сараптамадан өткен Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын;
2. ҚМДБ-ның басшылық құрамында, еліміздегі діни ЖОО басшылық және ұстаздық қызметте болған, облыстық наиб имам, қалалық немесе аудандық бас имам қызметінде кемінде 5 (бес) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу, Құранды тәжүид ережесіне сәйкес жүзінен жақсы оқи білу;
4. Пайғамбарымыздың (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) хадистерін білетін;
5. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу;
6. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Республикалық маңызы бар (Астана, Алматы, Шымкент) қалалардың және облыстардың наиб имамы қызметінің лауазымдық міндеттері:

1. Дін істері (пәтуа ісі, халал, қажылық) бойынша жауапты наиб имам:
  - 1.1. Өңірдің дін қызметкерлерінің діни-ғибадаттарды Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебі бойынша сауатты атқаруларын қадағалайды;
  - 1.2. Облысқа қарасты мешіттерде түсінбеушілік тудырған діни

мәселелерді анықтап, зерттеп, оны шешу жұмыстарын ұйымдастырады және оны басшылыққа баяндайды;

- 1.3. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 1.4. ҚМДБ пәтуаларын мешіт жамағаты мен қоғамға таныстыруды және насихаттауды жүзеге асырады;
- 1.5. Өңірдегі «Халал» өнімдерін стандарттау бөлімінің өкілімен жұмыс жүргізеді;
- 1.6. Қажылық және ұмра өтеушілерге арнайы түсіндіру жұмыстарын жүргізеді. ҚМДБ қажылық бөлімінің өкілі ретінде есеп береді;
- 1.7. ҚМДБ-ның бастамасымен облыс мешіттерінде өткізілетін діни мерекелердің жоғарғы дәрежеде ұйымдастырылуын қадағалайды;
- 1.8. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға жауап әзірлейді;
- 1.9. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 1.10. Облыстық бас имамы болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 1.11. Облыс бас имамына белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 1.12. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

2. Діни білім беру, қайырымдылық мекемелерінің жұмыстарын ұйымдастыруға жауапты наиб имам:

- 2.1. Өңір бойынша мешіттерде діни сауат ашу және Құран жаттау курстарын ұйымдастырады;

- 2.2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 2.3. Қайырымдылық мекемелерінің жұмыстарын ұйымдастырады;
- 2.4. Діни оқулықтар, оқу құралдары және әдістемелік нұсқаулықтарды даярлауды ұйымдастырады, оған қатысады;
- 2.5. Семинарлар, дөңгелек үстел, ғылыми-практикалық конференциялар ұйымдастырады;
- 2.6. Өңір ұстаздарына, діни сауат ашу курстарының ұстаздарына әдістемелік материалдар мен мәліметтер береді;
- 2.7. Діни сауат ашу және Құран оқу курстарында сабақ беретін ұстаздардың өткізетін сабақтарының сапасын бақылайды;
- 2.8. Діни қызметкерлердің білімін тексеруді ұйымдастырып, мониторинг жүргізеді, жұмыстарын тексереді, білімін жетілдіру үшін арнайы курстарға ұсынады;
- 2.9. Мешіт қызметкерлерінің және тыңдаушылар арасында білім сайыстарын, олимпиада, көрме, конкурстарын өткізеді, қажетті құжаттарды дайындайды;
- 2.10. Жыл сайын жергілікті халықтың діни сауатын арттыру бойынша, жылдық жоспарын жасайды және жыл соңында оның статистикалық қортындысын шығарады;
- 2.11. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 2.12. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 2.13. Облыс бас имамы болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 2.14. Облыс бас имамына белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 2.15. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

3. Уағыз-насихат (жастар ісі, әйел-қыздар секторы, баспасөз, ғаламтор және ақпарат құралдарына материалдар әзірлеу) бойынша жауапты наиб имам:

- 3.1. Өңір бойынша ислам дінінің ғибадат-құлшылықтарын, адами құндылықтарын кеңінен уағыздауды ұйымдастырады, бақылайды;
- 3.2. ҚМДБ қызметін жергілікті халық арасында қолданыстағы заңнамалар шеңберінде кеңінен насихатталуын қамтамасыз етеді;
- 3.3. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 3.4. Деструктивті діни ағымдарға қарсы жүйелі үгіт-насихат жұмыстарын жүргізуге басшылық жасайды;
- 3.5. Мемлекеттік мекемелермен бірлесе отырып, жастар арасында кездесулер, семинарлар, дөңгелек үстелдер, конкурстар мен басқа да іс-шараларға қатысады, ұйымдастырады;
- 3.6. Әйел-қыздар секторының жұмыстарын қадағалайды;
- 3.7. Мектептер мен орта және жоғарғы оқу орындарында діни-руханият тақырыптарында арнайы кездесулерді қолданыстағы заңнамалар шеңберінде жүзеге асырылуын ұйымдастырады;
- 3.8. РАНТ және ЖАНТ жұмыстарын ұйымдастырады;
- 3.9. Жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған діни-танымдық, уағыздық материалдардың Ханафи мазһабы мен Матуриди сенім мектебіне сай болуына мүдделілік танытады;
- 3.10. Діни мерекелер мен басқа да айтулы күндерге, қатысты баспасөз мәслихаттарын ұйымдастырады;
- 3.11. Діни қызметкерлердің ғаламтор беттерінде мақала жазу, сұхбат беру сынды ғаламтормен жұмыс жасау мәдениетін қалыптастыруына атсалысады;

- 3.12. Діни қызметкерлер арасында облыс деңгейінде уағыз-насихат айтудан және танымдық материалдар жазудан жарыстар өткізеді;
- 3.13. Әлеуметтік желілердегі парақшаларын мәліметпен толтырып отырады, ол жерге келіп түскен сауалдарға жауап беруді қамтамасыз етеді;
- 3.14. Жергілікті діни сайттарға, әлеуметтік желілердегі Ислам діні тақырыбында жазып жүрген жергілікті блогерлерге бағыт-бағдар беріп, олардың жариялайтын материалдарының мазмұнын қадағалайды;
- 3.15. Дәстүрлі исламды насихаттау мақсатында БАҚ және ғаламтор беттерінде түрлі танымдық конкурстар ұйымдастырады, жиындарға, теле-радио бағдарламаларына жергілікті дін қызметкерлерін іріктеп қатыстырады;
- 3.16. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 3.17. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 3.18. Облыс бас имамы болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 3.19. Облыс бас имамына белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 3.20. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

4. Мешіт істері (кадр ісі, зекет, қайырымдылық) бойынша жауапты наиб имам:

- 4.1. Жергілікті жерде мешіт салынатын елді мекендерді анықтайды, мешіт салуды ұйымдастырады және қажетті құжаттарды дайындауға көмектеседі;

- 4.2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 4.3. Діни қызметкерлерді қызметке алуға, шығаруға, ауыстыруға, іссапарларға, кезекті еңбек демалыстарына шығуға, қажылыққа баруға байланысты құжаттардың дұрыс рәсімделуіне, қызметтері туралы анықтамалар алуына көмектеседі;
- 4.4. Өңірдегі Зекет қорының өкілімен жұмысты үйлестіреді;
- 4.5. Қайырымдылық жұмыстарын ұйымдастырады, жүзеге асырады;
- 4.6. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 4.7. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 4.8. Облыс бас имамы болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 4.9. Облыс бас имамына белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 4.10. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның орталық аппаратында, қалалық (аудандық) бас имам, наиб имам немесе имамдық қызметте кемінде 3 (үш) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу, Құранды тәжуид ережесіне сәйкес жүзінен жақсы оқи білу;

4. Пайғамбарымыздың (с.ғ.с.) хадисін білу;
5. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу.
6. Мемлекеттік (қазақ) тілді және керектігіне қарай орыс тілін білу;
7. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Қала Бас имамының лауазымдық міндеттері:

1. Мешіттердің қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және ҚМДБ Жарғысына сәйкес басқарады;
2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды ұйымдастырады, басшылық жасайды;
3. Қайырымдылық іс-шараларын ұйымдастырады;
4. Ақпарат құралдарына, баспасөзге қатысты бағдарламаларға қатысып, діни-танымдық материалдар әзірлейді;
5. Қаланың діни ахуалына қатысты мәселелерді анықтап, олардың алдын алу және шешу жолдарын қарастырады;
6. Діни қызметтердің сапасын арттыруды, мешіт жұмысын үйлестіруді және жұртшылықпен байланысты нығайтуды қамтамасыз етеді;
7. Мешіттің штаттық кестесіне сай тағайындалатын қызметкердің лауазымдық нұсқаулығын айқындап, басшылыққа бекітуге ұсынады, құзыреті шеңберінде қызметкерлерді тағайындайды;
8. ҚМДБ тарапынан тағайындалған қарамағындағы қызметкерлердің қызметтерін бақылап, оларды басқарады;

9. Дін қызметкерлерінің білімі мен біліктілігін арттыру үшін түрлі оқу-семинарлар мен курстар ұйымдастырады;
10. Мешіттерді білікті кадрлармен қамтамасыз етеді;
11. Адам өмірі мен денсаулығы үшін қауіпсіз еңбек шарттарын жасайды, ұжымда жұмыс жасауға қолайлы психологиялық жағдай қалыптастырады;
12. Мешіттердің қаржылық және шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерге жарғы бойынша берілген құқықтар шеңберінде шешімдер қабылдайды, кіріс және шығыс есебін тиісті орындарға ұсынады;
13. Басқа ұйымдармен, жеке немесе заңды тұлғалармен келісім-шарттар жасайды, өкімдер мен бұйрықтар шығарады;
14. Іскерлік кездесулерде, сотта, мемлекеттік билік және басқару органдарында мешіттің атынан өкілдік етеді;
15. Мешіттің материалдық-техникалық базасын толықтырады және мүліктерінің есебін жүргізіп, сақталуына жауап береді;
16. Мешітте санитарлық-гигиеналық ережелер режимінің сақталуын қадағалайды;
17. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның орталық аппаратында, қалалық немесе аудандық наиб имам қызметінде кемінде 3 (үш) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу, Құранды тәжуид ережесіне сәйкес жүзінен жақсы оқи білу;

4. Ақида, фикһ, ислам тарихы және басқа да діни білімдерді жетік меңгерген болу;
5. Пайғамбарымыздың (с.ғ.с.) хадистерін білу;
6. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу;
7. Мемлекеттік (қазақ) тілді және керектігіне қарай орыс тілін білу;
8. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Қалалық наиб имамдарының лауазымдық міндеттері:

- 1. Дін істері (пәтуа ісі, халал, қажылық) бойынша жауапты наиб имам:**
  - 1.1. Дін қызметкерлерінің діни-ғибадаттарды Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебі бойынша сауатты атқаруларын қадағалайды;
  - 1.2. Қала және ауданға қарасты мешіттерде түсінбеушілік тудырған діни мәселелерді анықтап, зерттеп, түсіндіру жұмыстарын ұйымдастырады және оны басшылыққа баяндайды;
  - 1.3. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
  - 1.4. ҚМДБ пәтуаларын мешіт жамағаты мен қоғамға таныстыруды және насихаттауды жүзеге асырады;
  - 1.5. Өңірдегі «Халал» өнімдерін стандарттау бөлімінің өкілімен жұмыс жүргізеді;
  - 1.6. Қажылық және ұмра өтеушілерге арнайы түсіндіру жұмыстарын жүргізеді;
  - 1.7. ҚМДБ-ның бастамасымен мешіттерінде өткізілетін діни

мерекелердің жоғарғы дәрежеде ұйымдастырылуын қадағалайды;

- 1.8. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға жауап әзірлейді;
- 1.9. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 1.10. Қалалық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 1.11. Қалалық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 1.12. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

2. Діни білім беру, қайырымдылық мекемелерінің жұмыстарын ұйымдастыруға жауапты наиб имам:

- 2.1. Мешіттерде діни сауат ашу және Құран жаттау курстарын ұйымдастырады;
- 2.2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 2.3. Қайырымдылық мекемелерінің жұмыстарын ұйымдастырады;
- 2.4. Діни оқулықтар, оқу құралдары және әдістемелік нұсқаулықтарды даярлауды ұйымдастырады, оған қатысады;
- 2.5. Діни сауат ашу курстарының ұстаздарына әдістемелік материалдар мен мәліметтер береді;
- 2.6. Діни сауат ашу және Құран оқу курстарында сабақ беретін ұстаздардың өткізетін сабақтарының сапасын бақылайды;
- 2.7. Діни қызметкерлердің білімін тексеруді ұйымдастырып, мониторинг жүргізеді, жұмыстарын тексереді, білімін жетілдіру үшін арнайы курстарға ұсынады;

- 2.8. Мешіт қызметкерлерінің және тыңдаушылар арасында білім сайыстарын, олимпиада, көрме, конкурстарын өткізеді, қажетті құжаттарды дайындайды;
- 2.9. Жыл сайын жергілікті халықтың діни сауатын арттыру бойынша, жылдық жоспарын жасайды және жыл соңында оның статистикалық қортындысын шығарады;
- 2.10. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 2.11. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 2.12. Қалалық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 2.13. Қалалық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 2.14. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

3. Уағыз-насихат (жастар ісі, әйел-қыздар секторы, баспасөз, ғаламтор және ақпарт құралдарына материалдар әзірлеу, айт және жұма уағыздарын дайындау) бойынша жауапты наиб имам:

- 3.1. Ислам дінінің ғибадат-құлшылықтарын, адами құндылықтарын кеңінен уағыздауды ұйымдастырады, бақылайды;
- 3.2. ҚМДБ қызметін жергілікті халық арасында қолданыстағы заңнамалар шеңберінде кеңінен насихатталуын қамтамасыз етеді;
- 3.3. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 3.4. Деструктивті діни ағымдарға қарсы жүйелі үгіт-насихат

жұмыстарын жүргізуге басшылық жасайды;

- 3.5. Мемлекеттік мекемелермен бірлесе отырып, жастар арасында кездесулер, семинарлар, дөңгелек үстелдер, конкурстар мен басқа да іс-шараларға қатысады, ұйымдастырады;
- 3.6. Әйел-қыздар секторының жауапты маманының жұмыстарын қадағалайды;
- 3.7. Мектептер мен орта және жоғарғы оқу орындарында діни-руханият тақырыптарындағы арнайы кездесулерді қолданыстағы заңнамалар шеңберінде жүзеге асырылуын ұйымдастырады;
- 3.8. Жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған діни-танымдық, уағыздық материалдардың Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебіне сай болуына мүдделілік танытады;
- 3.9. Мешіттердегі Діни қызметкерлердің ғаламтор беттерінде мақала жазу, сұхбат беру сынды ғаламтормен жұмыс жасау мәдениетін қалыптастыруға атсалысады;
- 3.10. Діни қызметкерлердің қала және аудан деңгейінде уағыз-насихат айтуы және танымдық материалдар жазуынан жарыстар өткізеді;
- 3.11. Әлеуметтік желілердегі парақшаларын мәліметпен толтырып отырады, оған келіп түскен сауалдарға жауап беруді қамтамасыз етеді;
- 3.12. Жергілікті діни сайттарға, әлеуметтік желілердегі Ислам діні тақырыбында жазып жүрген жергілікті блогерлерге бағыт-бағдар беріп, олардың жариялайтын материалдарының мазмұнын қадағалайды;
- 3.13. Дәстүрлі исламды насихаттау мақсатында БАҚ және ғаламтор беттерінде түрлі танымдық конкурстар ұйымдастырады, жиындарға, теле-радио бағдарламаларына жергілікті дін қызметкерлерін іріктеп өкілдікке ұсынады;

- 3.14. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 3.15. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 3.16. Қалалық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 3.17. Қалалық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 3.18. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

4. Мешіт істері (кадр ісі, зекет, қайырымдылық) бойынша, жауапты наиб имам:

- 4.1. Жергілікті жерде мешіт салынатын елді мекендерді анықтайды, мешіт салуды ұйымдастырады және қажетті құжаттарды дайындауға көмектеседі;
- 4.2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 4.3. Өңірдегі Зекет қорының өкілімен жұмысты үйлестіреді;
- 4.4. Қайырымдылық жұмыстарын ұйымдастырады, жүзеге асырады;
- 4.5. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 4.6. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 4.7. Қалалық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 4.8. Қалалық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;

4.9. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Діни арнаулы немесе жоғары білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның орталық аппаратында, имам немесе наиб имам қызметінде кемінде 2 (екі) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу, Құранды тәжуид ережесіне сәйкес жүзінен жақсы оқи білу;
4. Пайғамбарымыздың (с.ғ.с.) хадистерін білу;
5. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу;
6. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу;
7. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Аудандық бас имамының лауазымдық міндеттері:

1. Мешіттердің қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және ҚМДБ Жарғысына сәйкес басқарады;
2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды ұйымдастырады, басшылық жасайды;
3. Қайырымдылық іс-шаралар ұйымдастырады;
4. Ақпарат құралдарына, баспасөзге қатысты бағдарламаларға қатысып, діни танымдық материалдар әзірлейді;
5. Ауданның діни ахуалына қатысты мәселелерді анықтап, олардың алдын алу және шешу жолдарын қарастырады;
6. Діни қызметтердің сапасын арттыруды, мешіт жұмысын

үйлестіруді және жұртшылықпен байланысты нығайтуды қамтамасыз етеді;

7. Мешіттің штаттық кестесіне сай тағайындалатын қызметкердің лауазымдық нұсқаулығын айқындап, басшылыққа бекітуге ұсынады, құзыреті шеңберінде қызметкерлерді тағайындайды;
8. ҚМДБ тарапынан тағайындалған қарамағындағы қызметкерлердің қызметтерін бақылап, оларды басқарады;
9. Дін қызметкерлерінің білімі мен біліктілігін арттыру үшін түрлі оқу-семинарлар мен курстар ұйымдастырады;
10. Мешіттерді білікті кадрлармен қамтамасыз етеді;
11. Адам өмірі мен денсаулығы үшін қауіпсіз еңбек шарттарын жасайды, ұжымда жұмыс жасауға қолайлы психологиялық жағдай қалыптастырады;
12. Мешіттердің қаржылық және шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерге жарғы бойынша берілген құқықтар шеңберінде шешімдер қабылдайды, кіріс және шығыс есебін тиісті орындарға ұсынады;
13. Басқа ұйымдармен, жеке немесе заңды тұлғалармен келісім-шарттар жасайды, өкімдер мен бұйрықтар шығарады;
14. Іскерлік кездесулерде, сотта, мемлекеттік билік және басқару органдарында мешіттің атынан өкілдік етеді;
15. Мешіттің материалдық-техникалық базасын толықтырады және мүліктерінің есебін жүргізіп, сақталуына жауап береді;
16. Мешітте санитарлық-гигиеналық ережелер режимінің сақталуын қадағалайды;
17. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын, жасы 25-ке толған болу;
2. ҚМДБ-ның орталық аппаратында, қалалық (аудандық) наиб имам немесе имамдық қызметте кемінде 3 (үш) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу; Құранды тәжүид ережесіне сәйкес жүзінен жақсы оқи білу;
4. Пайғамбарымыздың (с.ғ.с.) хадистерін білу;
5. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу;
6. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу;
7. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Аудандық наиб имамдарының лауазымдық міндеттері:

- 1. Дін істері (пәтуа ісі, халал, қажылық) бойынша жауапты наиб имам:**
  - 1.1. Дін қызметкерлерінің діни-ғибадаттарды Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебі бойынша сауатты атқаруларын қадағалайды;
  - 1.2. Қала және ауданға қарасты мешіттерде түсінбеушілік тудырған діни мәселелерді анықтап, зерттеп, түсіндіру жұмыстарын ұйымдастырады және оны басшылыққа баяндайды;
  - 1.3. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
  - 1.4. ҚМДБ пәтуэларын мешіт жамағаты мен қоғамға таныстыруды және насихаттауды жүзеге асырады;

- 1.5. Өңірдегі «Халал» өнімдерін стандарттау бөлімінің өкілімен жұмыс жүргізеді;
- 1.6. Қажылық және ұмра өтеушілерге арнайы түсіндіру жұмыстарын жүргізеді;
- 1.7. ҚМДБ-ның бастамасымен мешіттерде өткізілетін діни мерекелердің жоғарғы дәрежеде ұйымдастырылуын қадағалайды;
- 1.8. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға жауап әзірлейді;
- 1.9. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 1.10. Аудандық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 1.11. Аудандық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 1.12. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

2. Діни білім беру, қайырымдылық мекемелерінің жұмыстарын ұйымдастыруға жауапты наиб имам:

- 2.1. Мешіттерде діни сауат ашу және Құран жаттау курстарын ұйымдастырады;
- 2.2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 2.3. Қайырымдылық мекемелерінің жұмыстарын ұйымдастырады;
- 2.4. Діни оқулықтар, оқу құралдары және әдістемелік нұсқаулықтарды даярлауды ұйымдастырады, оған қатысады;
- 2.5. Діни сауат ашу курстарының ұстаздарына әдістемелік материалдар мен мәліметтер береді;

- 2.6. Діни сауат ашу және Құран оқу курстарында сабақ беретін ұстаздардың өткізетін сабақтарының сапасын бақылайды;
- 2.7. Діни қызметкерлердің білімін тексеруді ұйымдастырып, мониторинг жүргізеді, жұмыстарын тексереді, білімін жетілдіру үшін арнайы курстарға ұсынады;
- 2.8. Мешіт қызметкерлерінің және тыңдаушылар арасында білім сайыстарын, олимпиада, көрме, конкурстарын өткізеді, қажетті құжаттарды дайындайды;
- 2.9. Жыл сайын жергілікті халықтың діни сауатын арттыру бойынша, жылдық жоспарын жасайды және жыл соңында оның статистикалық қортындысын шығарады;
- 2.10. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 2.11. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 2.12. Аудандық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 2.13. Аудандық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 2.14. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

3. Уағыз-насихат (жастар ісі, әйел-қыздар секторы, баспасөз, ғаламтор және ақпарт құралдарына материалдар әзірлеу, айт және жұма уағыздарын дайындау) бойынша жауапты наиб имам:

- 3.1. Ислам дінінің ғибадат-құлшылықтарын, адами құндылықтарын кеңінен уағыздауды ұйымдастырады, бақылайды;
- 3.2. ҚМДБ қызметін жергілікті халық арасында қолданыстағы

заңнамалар шеңберінде кеңінен насихатталуын қамтамасыз етеді;

- 3.3. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 3.4. Деструктивті діни ағымдарға қарсы жүйелі үгіт-насихат жұмыстарын жүргізуге басшылық жасайды;
- 3.5. Мемлекеттік мекемелермен бірлесе отырып, жастар арасында кездесулер, семинарлар, дөңгелек үстелдер, конкурстар мен басқа да іс-шараларға қатысады, ұйымдастырады;
- 3.6. Әйел-қыздар секторының жауапты маманының жұмыстарын қадағалайды; Мектептер мен орта және жоғарғы оқу орындарында діни-руханият тақырыптарындағы арнайы кездесулерді қолданыстағы заңнамалар шеңберінде жүзеге асырылуын ұйымдастырады;
- 3.7. Жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған діни-танымдық, уағыздық материалдардың Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебіне сай болуына мүдделілік танытады;
- 3.8. Мешіттердегі Діни қызметкерлердің ғаламтор беттерінде мақала жазу, сұхбат беру сынды ғаламтормен жұмыс жасау мәдениетін қалыптастыруға атсалысады;
- 3.9. Діни қызметкерлердің қала және аудан деңгейінде уағыз-насихат айтуы және танымдық материалдар жазуынан жарыстар өткізеді;
- 3.10. Әлеуметтік желілердегі парақшаларын мәліметпен толтырып отырады, онда келіп түскен сауалдарға жауап беруді қамтамасыз етеді;
- 3.11. Жергілікті діни сайттарға, әлеуметтік желілердегі Ислам діні тақырыбында жазып жүрген жергілікті блогерлерге бағыт-бағдар беріп, олардың жариялайтын материалдарының мазмұнын қадағалайды;

- 3.12. Дәстүрлі исламды насихаттау мақсатында БАҚ және ғаламтор беттерінде түрлі танымдық конкурстар ұйымдастырады, жиындарға, теле-радио бағдарламаларына жергілікті дін қызметкерлерін іріктеп өкілдікке ұсынады;
- 3.13. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
- 3.14. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
- 3.15. Аудандық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 3.16. Аудандық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 3.17. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

4. Мешіт істері (кадр ісі, зекет, қайырымдылық) бойынша, жауапты наиб имам:

- 4.1. Жергілікті жерде мешіт салынатын елді мекендерді анықтайды, мешіт салуды ұйымдастырады және қажетті құжаттарды дайындауға көмектеседі;
- 4.2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
- 4.3. Өңірдегі Зекет қорының өкілімен жұмысты үйлестіреді;
- 4.4. Қайырымдылық жұмыстарын ұйымдастырады, жүзеге асырады;
- 4.5. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауабын әзірлейді;
- 4.6. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;

- 4.7. Аудандық бас имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
- 4.8. Аудандық бас имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
- 4.9. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Діни арнаулы немесе жоғары білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның орталық аппаратында, имам немесе наиб имам қызметінде кемінде 2 (екі) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу;
4. Пайғамбарымыздың (с.ғ.с.) хадистерін білу;
5. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу;
6. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу;
7. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Имамның (жалпы имамдардың негізгі) лауазымдық міндеттері:

1. Мешіт қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және ҚМДБ Жарғысына сәйкес басқарады;
2. Қажеттілікке қарай мешіт жамағатына арнайы діни кітаптар бойынша дәріс жүргізеді;
3. Бес уақыт намазды өткізеді;
4. Жұма уағызын айтады, жұма намазын жүргізеді, жұма құтпасын оқиды;

5. Ораза және құрбан айт күні намаздан бұрын уағыз айтады, екі айт намаздарын өткізеді, құтпасын оқиды;
6. Көпшіліктің сұранысы бойынша жауын жаумай, құрғақшылық болған кезде далалық жерге шығып, тасаттық рәсімін өткізуді ұйымдастырады;
7. Күн тұтылғанда мешітте жамағат болып кусуф намазын өткізеді;
8. Үйленуге ниет етіп, өтініш білдірген ер мен әйелдің некесін қияды, құтпа оқып, олардың хақына дұға етеді. Неке қию барысында некенің шарттарын, отбасындағы ер мен зайыптың құқықтары мен міндеттерін, ажырасудың зиянын түсіндіреді;
9. Жаназа намазын өткізеді;
10. Халықты зекет, ғұшыр, пітір садақа беруге, құрбандық шалуға үндейді, байларды кедейлерге, панасыз жандарға, жетім-жесірге жәрдемдесуге шақырады, түскен садақаларды есепке алады, жағдайға қарай мұқтаждарға үлестіреді;
11. ҚМДБ-ның Халал стандарты сертификатын алған мекемелердің өнімдерін және асханаларын насихаттайды, халал азықтың маңыздылығын түсіндіреді;
12. Халықтан түскен діни сұрақтарға жауап береді, шариғи шешімді талап ететін және талас-тартысты мәселелерді пәтуаға жауапты мамандарға (имамдарға) жеткізеді, сондай-ақ аталған мәселенің жауапсыз қалмауын бақылайды;
13. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдердің атқарылуын бақылайды және басшылық жасайды;
14. Ақпарат құралдарына, баспасөз беттеріне қатысты бағдарламаларға қатысады, діни танымдылық материалдар әзірлейді;
15. Мешітінің діни ахуалына қатысты мәселелерді анықтап, оларды алдын алу және шешу жолдарын қарастырады;

16. Діни қызметтердің сапасын арттыруды, мешіт жұмысын үйлестіруді және жұртшылықпен байланысты нығайтуды қамтамасыз етеді;
17. Мешіттің штаттық кестесіне сай тағайындалатын қызметкердің лауазымдық нұсқаулығын айқындап, басшылыққа бекітуге ұсынады, құзыреті шеңберінде қызметкерлерді тағайындайды;
18. ҚМДБ тарапынан тағайындалған қарамағындағы жұмысшылардың қызметтерін бақылап, оларды басқарады;
19. Мешіттің қаржылық және шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерді Жарғы бойынша берілген құқықтар шеңберінде шешімдер қабылдайды, кіріс және шығыс есебін тиісті орындарға ұсынады;
20. Мешіттің материалдық-техникалық базасын толықтырады және мүліктерінің есебін жүргізіп, сақталуына жауап береді;
21. Мешітте санитарлық-гигиеналық ережелер режимінің сақталуын қадағалайды;
22. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілік және тұлғалық қасиеттеріне қойылатын талаптар:

1. Діни арнаулы немесе жоғары білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның орталық аппаратында, наиб имам қызметінде кемінде 2 (екі) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (екі) пара жаттаған болу;
4. Пайғамбарымыздың (с.ғ.с.) хадистерін жатқа білу;
5. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу;
6. Мінезі көркем, жауапты, іскер, шешен, халықпен тіл табыса алатын, мәмілешіл болу;
7. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Наиб имамның лауазымдық міндеттері:

1. Мешіт жамағатына бесін, ақшам намазының уағыздарын айтады;
2. Мәйітті жаназа намазына әзірлеу, зиратқа алып бару, қабірге қою, топырақ салу жұмыстарына қатысады, Құран оқып, дұға етеді;
3. Мәйіттің артынан берілетін садақаларға қатысып, уағыз-насихат айтады, Құран оқып дұға етеді;
4. Қайырымдылық жұмыстарын ұйымдастырады, жүзеге асырады;
5. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
6. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
7. Имам болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
8. Имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
9. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Діни орта немесе жоғары білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. Құран Кәрімнің 30-шы парасын және Ясин, Мүлік сүрелерін жаттаған болу, Құранды тәжүид ережесіне сай жүзінен жақсы оқи білу;
3. Мінезі көркем, жауапты, халықпен тіл табыса алатын;
4. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Ауыл имамның лауазымдық міндеттері:

1. Мешіт қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және ҚМДБ Жарғысына сәйкес басқарады;
2. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды ұйымдастырады, басшылық жасайды;
3. Ауылда қайырымдылық іс-шаралар ұйымдастырады;
4. Ауылдың діни ахуалына қатысты мәселелерді анықтап, олардың алдын алу және шешу жолдарын қарастырады;
5. Діни қызметтердің сапасын арттыруды, мешіт жұмысын үйлестіруді және жұртшылықпен байланысты нығайтуды қамтамасыз етеді;
6. ҚМДБ тарапынан тағайындалған қарамағындағы қызметкерлердің қызметтерін бақылап, оларды басқарады;
7. Мешіттің штаттық кестесіне сай тағайындалатын қызметкердің лауазымдық нұсқаулығын айқындап, басшылыққа бекітуге ұсынады, құзыреті шеңберінде қызметкерлерді тағайындайды;
8. Мешіттің қаржылық және шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерді Жарғы бойынша берілген құқықтар шеңберінде шешімдер қабылдайды, кіріс және шығыс есебін тиісті орындарға ұсынады;
9. Мешіттің әкімшілік-шаруашылық және қаржы-экономикалық байланыстарды жүзеге асыру заңдылықтарының сақталуын қамтамасыз етеді;
10. Мешіттің материалдық-техникалық базасын толықтырады және мүліктерінің есебін жүргізіп, сақталуына жауап береді;
11. Мешітте санитарлық-гигиеналық ережелер режимінің сақталуын қадағалайды;
12. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Діни орта білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. Құран Кәрімнің 30-шы парасын және Ясин, Мүлік сүрелерін жаттаған болу, Құранды тәжуид ережесіне сай жүзінен жақсы оқи білу;
3. Мінезі көркем, жауапты, іскер, халықпен тіл табыса алатын;
4. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Ауылдық наиб имамның лауазымдық міндеттері:

1. Ғибадат-құлшылықтарды, діни жоралғылар мен рәсімдерді және діни шараларды атқарады;
2. ҚМДБ-ның бастамасымен ауыл мешітінде өткізілетін діни мерекелерді ұйымдастырады;
3. Ауыл мешітінде діни сауат ашу мен Құран курстарын ұйымдастырады;
4. Ауылда ислам дінінің ғибадат-құлшылықтарын, адами құндылықтарын кеңінен уағыздайды;
5. Деструктивті діни ағымдарға қарсы жүйелі де бағытты үгіт-насихат жұмыстарын жүргізеді;
6. Мектепте діни-руханият тақырыптарында арнайы дәрістердің оқылуын ҚР заңдары шеңберінде жүзеге асырады;
7. Мешіттің тазалығын, тиісті жөндеу жұмыстарының жүргізілуін және талапқа сай болуын қадағалайды;
8. Қайырымдылық жұмыстарын ұйымдастырады, жүзеге асырады;
9. Жергілікті мешіттердің ай сайынғы есепшілік кіріс-шығыс есебінің дұрыстығын бақылауға және жылдық еңбек

демалысының кестесін жасауға қатысады;

10. Мешіт ғимаратын жарық, телефон байланысы, ыстық және суық сумен қамтамасыз ететін т.б. мекемелермен келісім-шарт жасалынып, төленетін қаражаттың дұрыстығын бақылайды;
11. Мешітке келіп түскен хаттарға, өтініштерге, ұсыныстарға дер кезінде жауап әзірлейді;
12. Атқаратын жұмысын жоспарлайды, жүктелген тапсырмалар мен міндеттерді сапалы әрі тиімді орындайды;
13. Ауылдық имамы болмаған жағдайда, оның міндетін уақытша атқарады;
14. Ауылдық имамға белгіленген мерзімде есеп беріп отырады;
15. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Діни арнаулы білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. Құран Кәрімнің кемінде 1 (бір) парасын жаттаған болу;
3. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Бастапқы діни білім беруші ұстаз:

1. Діни сауат ашу, намаз үйрену және Құран жаттау курстарын ұйымдастырады;
2. Бастапқы діни ілімдерден сабақ береді;
3. Діни сауат ашу курсының барлық оқу жұмысының түрлерін жүргізеді;
4. Араб тілі әліппесі, тәжуид, алты калима, қысқа сүрелер мен таңдаулы аяттар және намаздың ішінде оқылатын зікірлер мен дұғаларды үйретеді;

5. Ықыласты, зейінді талапкерлердің сұранысы бойынша Құран Кәрімнен сабақ жүргізеді, қариларды дайындайды;
6. Балалар мен жасөспірімдерге азаматтық және рухани ұстанымын танытуға, өзінің мүдделері мен қажеттіліктерін іске асыруға, бос уақыттарын пайдалы өткізуге мүмкіндік беретін қолайлы жағдайлар жасайды;
7. Мешіт дәрісханасында мәдени-бұқаралық патриоттық жұмыстарды жүргізеді;
8. Жазғы демалыс кезінде балалардың діни сауат ашу лагерін ұйымдастырады;
9. Рамазан айында мешіт жамағатына тарауық намазын өтеуді ұйымдастырады;
10. Жеке тұлғалардың сұранысы бойынша Хатым-Құран түсіреді, яғни Құран Кәрімді бастан аяғына дейін оқып, хатым етеді;
11. Пайғамбарымыздың туған күніне орай мәуліт оқиды;
12. Халықтың сұранысына бойынша белгілі Құран аяттарын оқып, дем салады.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Ислам ілімдерін жетік меңгерген, діни орта білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін ұстанатын болу;
2. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Азаншының лауазымдық міндеттері:

1. Бес уақыт намазға азан шақырады;
2. Микрофон, микрофондық күшейткіш, дыбыс зорайтқышты құнттап ұстайды;
3. Сәбидің құлағына азан шақырып, атын қояды;
4. Мешіттің діни-мәдени және шаруашылық істеріне көмектеседі;
5. Мешіт имамына бағынады және оған есеп береді;
6. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Діни сауаты бар, азанның шарттарын және намаз уақыттарын жақсы білетін, дауысы әдемі болу;
2. Құран Кәрімнен кемінде 20 (жиырма) сүре жаттаған, азан дұғасын дұрыс оқи алатын болу;
3. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетк білу.

Молда лауазымының міндеттері:

1. Сүндет тойдың батасы, құрбандық батасы, сапар батасы сияқты діни рәсімдерге қатысады;
2. Ақтық демі таяп қалған адамның иманын үйіруге қатысады, мәйітті оң жаққа жатқызады, мәйітті жууды және кербіндеуді ұйымдастырады;
3. Мешітке келгендерге Құран оқиды, сұраныс бойынша Құран оқу үшін қабір басына барады;
4. Рамазан айында ауызашарға барады;
5. Жаңа үйге кіру, көлік алу секілді қуанышты жағдайларда және бір зиян немесе апаттан аман қалғанда жасалатын

құдай тамақтарға қатысады, Құран оқып, дұға тілейді;

6. Мешіттің діни-мәдени және шаруашылық істеріне көмектеседі;
7. Мешіт имамына бағынады және оған есеп береді;
8. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Халық арасында беделі бар, діни сауаты бар, діни рәсімдерді атқара алатын болу;
2. Құранды тәжуид ережесіне сай оқи білу;
3. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Институт директорының лауазымдық міндеттері:

1. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес Біліктілікті арттыру институтының (бұдан әрі – Институт) оқу-әдістемелік, ғылыми-әдістемелік, әкімшілік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық етеді;
2. Мемлекеттік, қоғамдық, ғылыми және басқа да ұйымдарда институт атынан өкілдік етеді;
3. Институт қызметінің ағымдағы және келешек жоспарын ұйымдастырады;
4. Институттың ішкі тәртіп ережелерін, семинарлардың оқу-тақырыптық жоспарларын, штаттық кестені, қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді және оның орындалуын қамтамасыз етеді;
5. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін әлемдік білім беру кеңістігіне ықпалдастыру, «Исламтану» және «Дінтану» мамандықтары бойынша маман даярлайтын жоғары оқу орындарымен, алыс және жақын шетел ғалымдарымен білім

беру мәселесі бойынша өзара тиімді ынтымақтастықты кеңейту шараларын жүзеге асырады, заманауи ақпараттық технологияларды белсенді пайдаланады және дамытады;

6. Жарғыға сәйкес тыңдаушылар үшін біліктілікті арттыру және кадрларды қайта даярлау курстары ұйымдастырылуына бақылауды жүзеге асырады, оған қажетті жағдай жасалуын қамтамасыз етеді.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Магистрлік дәрежесіндегі жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның басшылық құрамында, еліміздегі діни ЖОО басшылық және ұстаздық қызметінде кемінде 5 (бес) жыл жұмыс істеген болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 2 (төрт) пара жаттаған болу;
4. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу, қажеттілікке орай орыс тілін білу;
5. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Институт директоры орынбасарының лауазымдық міндеттері:

1. Институттың оқу, ғылыми-әдістемелік және шаруашылық қызметін жоспарлайды, ұйымдастырады;
2. Алдыңғы қатарлы жоғары оқу орындарымен және ғылыми-зерттеу орталықтарымен ыңтымақтастықты ұйымдастырады;
3. Білім беру ұйымдарының және әдістемелік қызметтердің, мешіт қызметкерлерінің барлық деңгейіндегі кадрларының, басшыларының біліктілігін арттырудың үздіксіздігін және сабақтастығын қамтамасыз етеді;
4. Діни қызметкерлердің біліктілігін арттыру курстарының бағдарламалары бойынша оқу процесін ұйымдастырып ҚМДБ бұйрықтары мен шешімдерін орындауды қамтамасыз етеді;
5. Әдістемелік кеңестер беріп, әдістемелік құрамды аттестаттауды ұйымдастырады;
6. Қажетті есеп-қисаптың ұйымдастырылуы мен ұсынылуын қамтамасыз етеді.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары білімі бар, ғылыми-педагогикалық салада еңбек өтілімі кемінде 3 жыл болу;
2. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Медресе колледж директорының лауазымдық міндеттері:

1. Қазақстан Республикасының заңнамасы мен ҚМДБ Жарғысына және білім беру ұйымының жарғысына сәйкес оқу-әдістемелік, ғылыми-әдістемелік, әкімшілік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық жасайды;
2. Оқу жұмыс жоспарлары мен бағдарламаларын, оқу процесінің кестесін, ішкі тәртіп ережесін бекітеді;
3. Білім беру ұйымының басқару құрылымын, штаттық кестесін, қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;
4. Білім алушылардың контингентін қалыптастырады, олардың әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етеді;
5. Оқу орынның тамақтандыру, медициналық қызмет көрсету және жұмыс істеуін, олардың жұмысын бақылап, қажетті жағдайлармен қамтамасыз етеді;
6. Іс-тәжірибе кезінде мешітте жүргізілетін шәкірттердің жұмысын үйлестіреді;
7. Медресенің мүліктері мен құралдарына басшылық жасайды, оқу-материалдық базаны толтыруды және оның есебі мен сақталуын, санитарлық-гигиеналық ережелер тәртібінің сақталуын қамтамасыз етеді;
8. Материалдық-техникалық базаны қайта жарақтауды және қайта құруды ұйымдастырады;
9. Педагогикалық кеңестің жұмысын басқарады;
10. Білім беру ұйымының оқыту қызметінің саласын дұрыс ұстау және кеңейту мақсатында инновациялық білім технологияларын енгізуді және тартуды қамтамасыз етеді;
11. Ата-аналармен (олардың орнын басушы адамдармен) жүргізілетін жұмысты үйлестіреді;
12. Жоғары тұрған, қоғамдық және өзге де ұйымдарда білім беру ұйымының мүддесін білдіреді;

13. ҚМДБ-ға оқу, қаржылық есеп нәтижелерін ұсынады;
14. Техникалық қауіпсіздік жөніндегі заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілер талаптарын орындауды қамтамасыз етеді және қауіпсіз еңбек етуге жағдай жасайды;
15. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды. Директор уақытша болмаған жағдайда, оның міндетін директордың орынбасары атқарады.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды;
4. Ғұламалар кеңесінде қабылданған пәтуа, үндеу, ұстанымдарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. ҚМДБ-ның басшылық құрамында, еліміздегі діни ЖОО басшылық және ұстаздық қызметінде еңбек өтілімі кемінде 3 (үш) жыл болу;
3. Құран Кәрімнен кемінде 1 (бір) пара жаттаған болу;
4. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу, қажеттілікке орай орыс тілін білу;
5. ҚМДБ кадр тізілімінде болу.

Медресе колледж директорының оқу ісі жөніндегі орынбасарының лауазымдық міндеттері:

1. Қазақстан Республикасының заңнамасы мен ҚМДБ Жарғысына және білім беру ұйымының жарғысына сәйкес білім беру ұйымының ғылыми және оқу-әдістемелік жұмысын ұйымдастырады, жоспарлайды және басқарады;
2. Білім беру ұйымының әдістемелік ұсынымдарын әзірлеу, пәндік (циклдік) әдістемелік комиссия, ғылыми және оқу-әдістемелік жұмысы жөнінде есептік құжатты дайындау жөніндегі жұмыстарын ұйымдастыру мәселесін үйлестіреді;
3. Оқу процесін жетілдіру бойынша ұсыныс білдіреді;
4. Жаңа оқу жылына, семестрдің, емтихан сессиясының басталуына дайындық бойынша жұмысты ұйымдастырады;
5. Педагог қызметкерлерге авторлық бағдарламаларын, оқулықтарын, оқу-әдістемелік әдебиеттерін әзірлеуде жәрдем көрсетеді, ғылыми және оқу-әдістемелік жұмыс жөнінде жинақтарды, нұсқаулықтарды және басқа да қажетті басылымдарды басып шығаруға ҚМДБ-ның Баспа және аударма бөліміне әзірлейді;
6. Оқу және тәрбие процестерін жетілдіруді, оқытудың жаңа технологияларын әзірлеу және енгізуді, педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру және аттестаттау жөнінде жұмыстарды ұйымдастырады;
7. Ғылыми және оқу-әдістемелік жұмыстардың жай-күйін ұйымдастырады және талдайды, эксперименттік жұмыстардың нәтижелерін қорытындылайды;
8. Оқытудың инновациялық әдістерін зерделейді, таратады және тәжірибеге енгізеді;
9. Оқу процесінің сапасын бақылауды, оқу жоспары мен

бағдарламалардың орындалуын, білім алушылардың ағымдағы бақылауын, аралық және қорытынды аттестаттауын өткізу және дайындау бойынша жұмыстарды ұйымдастырады;

10. Ғылыми және ғылыми-әдістемелік кеңестер, семинарлар, конференциялар өткізуді, білім алушылардың ғылыми қоғамдары жұмыстарын ұйымдастырады;
11. Оқу жұмысы жөніндегі есептілік құжаттарды уақытылы жасауды, олардың дұрыстығын және тапсырылуын қамтамасыз етіп, оқу-әдістемелік қызмет нәтижелері туралы есеп береді;
12. Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары уақытша болмаған кезеңде (демалыс, сырқат және т.б.) міндеттерді орындау ҚР заңнамасына, білім беру мекемесінің Жарғысы мен ішкі еңбек тәртібі ережелеріне сәйкес директордың бұйрығы негізінде жүзеге асырады.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары білімі бар, ғылыми-педагогикалық салада еңбек өтілімі кемінде 3 жыл болу;
2. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу, қажеттілікке орай орыс тілін білу.

Медресе колледж директорының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарының лауазымдық міндеттері:

1. Білім беру ұйымдарында тәрбие процесін ұйымдастыруды жүзеге асырады;
2. Тәрбие жұмысын ұйымдастыру жөнінде жоспарлар мен іс-шаралардың әзірленуін, кәсіби бағдар беру жұмыстарының ағымдағы және стратегиялық жоспарлануын қамтамасыз етеді, олардың орындалуына бақылау жасайды;
3. Топ жетекшілерінің, практика жетекшілері мен тәрбиешінің және қосымша білім беру оқытушыларының қызметтерін үйлестіреді;
4. Тәрбие жұмысына талдау жасайды;
5. Тәрбие жұмысы, мәдени-тәрбиелік іс-шараларды дайындау мен өткізу бойынша әдістемелік құжаттамаларды әзірлеу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастырады, тәрбие процесінің сапасына, секциялар жұмыстарына және тәрбие жұмысының басқа да түрлеріне жүйелі түрде бақылауды жүзеге асырады;
6. Білім алушыларға салауатты өмір салтын енгізу бойынша дене тәрбие процесін, спорттық-сауықтыру және әскери-патриоттық жұмыстарды дамытуды үйлестіру жөніндегі жұмысты жүзеге асырады;
7. Білім алушылардың патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жоғары моральдық және имандылық сезімін қалыптастыру, жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталған жұмысты жүзеге асырады;
8. Құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі жұмысты ұйымдастырады. Құқық қорғау органдары өкілдерімен, ата-аналармен өзара іс-қимылын үйлестіреді;
9. Білім беру ұйымындағы моральды-психологиялық қолайлы ахуалды қамтамасыз етеді;

10. Еңбекті қорғау, техникалық қауіпсіздік және өртке қарсы ережелер мен нормаларының талаптарын орындауды қамтамасыз етеді;
11. Бітіруші курс білім алушыларының кәсіптік даярлығын бағалау бойынша біліктілік емтихандарын өткізуді ұйымдастыруды жүзеге асырады;
12. Тәрбие қызметінің нәтижелері туралы есеп береді.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. Имамдық қызметте немесе діни оқу орындарында ұстаз болып кемінде 3 (үш) жыл істеген болу;
3. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Медресе колледж директорының оқу-өндірістік жұмыс жөніндегі орынбасарының лауазымдық міндеттері:

1. Оқу-өндірістік, әдістемелік жұмысты бақылауды және талдауды жүзеге асырады;
2. Өндірістік оқыту кадрларын іріктеу мен орналастыруды жүзеге асырады, басшыға ұсынады, біліктілік пен кәсіби шеберлікті арттыруды ұйымдастырады;

3. Ислам ілімдерінің пәндері бойынша халықаралық немесе республикалық конкурстар мен олимпиадалардың қатысушыларын дайындайды;
4. Оқу практика пәндері бойынша әдістемелік бірлестіктер мен әдістемелік комиссия жұмысын үйлестіреді;
5. Оқытудың инновациялық-дамытушылық элементтерін зерделейді, таратады және тәжірибеге енгізеді;
6. Колледж-медресе түлектерінің қорытынды біліктілік емтихандарын ұйымдастыруын және өткізуін жүзеге асырады;
7. Белгіленген есепті құжаттамаларды уақытылы дайындауды қамтамасыз етеді.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. Имамдық қызметте немесе діни оқу орындарында ұстаз болып кемінде 3 (үш) жыл істеген болу;
3. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

ҚМДБ-ға қарасты оқу орындарының арнайы пәндер ұстаздарының лауазымдық міндеттері:

1. Оқу және тәрбие жұмысын ұйымдастырады және өткізеді;
2. Мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес оқу жоспарлары мен бағдарламаларының орындалуын қамтамасыз етеді;
3. Білім алушылардың оқуын әдістемелік ғылыми деңгейде өткізеді, олардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастырады;
4. Оқу жоспарына және оқу процесінің кестесіне сәйкес оқыту бағдарламаларын әзірлеу және орындауға қатысады, білім алушылардың білім сапасына жауап береді;
5. Оқу процесін жетілдіру жөнінде ұсыныс жасайды;
6. Білім алушылардың жеке қабілеттерін, мүдделерін және бейімділіктерін зерделейді;
7. Білім алушыларда кәсіптік шеберліктер мен дағдыларды қалыптастырады, алған білімдерді діни қызметте қолдануға дайындайды;
8. Оқытудың анағұрлым тиімді формаларын, әдістерін және құралдарын, жаңа педагогтік құралдарды қолданады;
9. ҚМДБ қызметкерлерінің этикасын сақтайды.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын болу;
2. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

Құран қариларын дайындау орталығы директорының лауазымдық міндеттері:

1. Құран жаттау курстарын ұйымдастырады;
2. Оқушыларды оқыту мен тәрбиелеуді жүзеге асырады;
3. Оқу тәртібін, сабаққа қатысу режимін қадағалайды;
4. Бастапқы ислам ілімдерінен сабақ береді;
5. Құран Кәрімнен пәнінен сабақ береді, қариларды дайындайды;
6. Ата-аналармен немесе оларды алмастырушы адамдармен байланысты жүзеге асырады;
7. Рамазан айында мешіт жамағатына тарауық намазын өтіп береді;
8. Жеке тұлғалардың сұранысы бойынша Хатым-Құран оқиды;
9. Пайғамбарымыздың туған күніне орай мәуліт оқиды;
10. Халықтың сұранысына бойынша белгілі Құран аяттарын оқып дем салады.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, діни салада еңбек өтілімі кемінде 3 (үш) жыл болу;
2. Әбу Ханифа мәзһабы мен Имам Матуриди сенім мектебін игерген және сол жолды берік ұстанатын, Құран Кәрімнен Қари болуы;
3. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

ҚМДБ-ға қарасты қайырымдылық мекемесі директорының лауазымдық міндеттері:

1. Қайырымдылық мекемесін Жарғысына сәйкес басқарады;
2. Қайырымдылық бағдарламасын әзірлеп бекітеді және орындалуын қамтамасыз етеді;
3. Көмек пен қолдауды қажет ететін студенттерге жататын орын бере отырып өмір сүру, оқыту және тәрбиелеу үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз ету арқылы білім беру бағдарламаларын игеруге, тұлғаның шығармашылық, рухани және дене мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік және салауатты өмір сүру салтының берік негіздерін қалыптастыру, дара тұлғаны дамыту үшін жағдайлар жасау арқылы зияткерлікті байыту, азаматтық пен елжандылыққа, өз еліне – Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға қарсы кез келген көріністерге төзбеуге, Қазақстан Республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттілігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыруда, қазақ халқы мен басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрып дәстүрлерін зерделеу, мемлекеттік, орыс, шетел тілдерін білуге қолайлы жағдай жасайды;

4. Тәрбиешілердің және басқа да қызметкерлердің жұмысын бірыңғай оқу-тәрбие процесі шегінде бақылауды жүзеге асырады, оқу-әдістемелік құжаттарды жасау жұмысын үйлестіреді;
5. Тәрбиеленушілерді әлеуметтік қорғауды, медициналық психологиялық педагогикалық оңалтуды және әлеуметтік бейімделуін қамтамасыз етеді;
6. Сапалы білім мен тәрбие беру ісін бақылауға алады;
7. Қайырымдылық мекемесі кірісінің мөлшері мен құрылымы, сондай-ақ оның мүлкінің құрамы, шығыстары, жұмыскерлерінің саны мен құрамы, олардың еңбегіне ақы төлеу туралы ҚМДБ-ға есеп береді.

Білуге міндетті:

1. Қазақстан Республикасының Заңдарын, кәсіби қызметіне қатысты нормативтік және құқықтық актілерді білу;
2. ҚМДБ Жарғысын;
3. Республикалық имамдар форумдарында қабылданған құжаттарды.

Біліктілікке қойылатын талаптар:

1. Жоғары діни білімі бар, діни салада еңбек өтілімі кемінде 3 жыл болу;
2. Мемлекеттік (қазақ) тілді жетік білу.

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ
ДІНИ БАСҚАРМАСЫ

ДІН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ
АТҚАРАТЫН ДІНИ
РӘСІМДЕР РЕТІ

Астана қаласы
30 наурыз 2023 жыл

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ	ИХРАМ	23
2	БАТА БЕРУ	АРАПАДА ТҮРУ	24
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ	ТАУАП	25
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ	ЖАМАРАТТА ТАС АТУ	26
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ	САГИ ЖАСАУ	27
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ	ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
7	АЗАН АЙТУ	ДІНИ НЕКЕ ҚИЮ	29
8	БЕС УАҚЫЛ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕГУ)	УАҒЫЗ АЙТУ	30
9	ЖУМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	ПӨТУА БЕРУ (Түсініріу, шығарылған пағуана тағыстыру)	31
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	МӘУЛІП ОҚУ	32
11	КҮН ГҮТЬЛҮ (гесуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	ДЕМ САЛУ	33
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӘСІМДЕРДІ АТҚАРУ	ИМАН ҮЙІРУ (Талкни)	34
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ	ОҢ ЖАҚҚА ЖАТҚЫЗУ	35
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	АРУЛАУ (Мөһітті жүу)	36
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ	КЕБІНДЕУ	37
16	ИГТИКАФТЫ ӨТКІЗУ	ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	ЖЕРЛЕУ	39
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
19	ШІПР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	АСҚА ҚАТЫСУ	41
20	ҰШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	ҚҰРАН БАҒЫШТАУ	42
21	САДАҚА ӨДЕШЕРІН ТҮСІНДІРУ	МЕШІТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӘСІМДЕРІ	ҚАБІР БАСЫНА БАРЫП ҚҰРАН ОҚУ	44
		ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45

Рұқсат

Бас имамның рұқсатымен

Рұқсат етілмейді

1	СӘБИГЕ АТ ҚОЮ
2	БАГА БЕРУ
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАГАСЫН БЕРУ
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАГАСЫН БЕРУ
5	САПАР БАГАСЫН БЕРУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕГҮ
7	АЗАН АЙГУ
8	БЕС УАҚЫТ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕГУ)
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
11	КҮН ТҮТЬІЛУ (күсүф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӘСІМДЕРДІ АТҚАРУ
13	АУЫЗШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАГА БЕРУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ
16	ИГИ КАФЫТЫ ӨТКІЗУ
17	ОРАЗА АЙ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
19	ІШПІР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
20	ҰШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
21	САДАҚА ӨДЕШТЕРІН ТҮСІНДІРУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӘСІМДЕРІ

- Рұқсат
- Бас имамның рұқсатымен
- Рұқсат етілмейді

ИРАМ	23
АРАПАДА ТҮРУ	24
ТАУАП	25
ЖАМАРАТТА ТАС АГУ	26
САҒИ ЖАСАУ	27
ҚҰРБАН АЙ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
ДІНИ НЕКЕ ҚИНО	29
УАҒЫЗ АЙГУ	30
ПӨТУА БЕРУ (Түсінісіру, шығарылған рәтуаны таныстыру)	31
МӘУЛПТ ОҚУ	32
ДЕМ САЛУ	33
ИМАН ҮЙІРУ (Талқин)	34
ОҢ ЖАККА ЖАТҚЫЗУ	35
АРУЛАУ (Мәһітгі жуу)	36
КЕБІНДЕ	37
ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
ЖЕРЛЕУ	39
ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
АСҚА ҚАТЫСУ	41
ҚҰРАН БАҒЫШЛАУ	42
МЕШІТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
ҚАБІР БАСЫНА БАРЫП ҚҰРАН ОҚУ	44
ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ	23	ИХРАМ
2	БАТА БЕРУ	24	АРАПАДА ТҮРУ
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ	25	ТАУАП
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ	26	ЖАМАРАТТА ТАС АТУ
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ	27	САГИ ЖАСАУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ	28	ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
7	АЗАН АЙТУ	29	ДІНИ НЕКЕ ҚИЮ
8	БЕС УАҚЫЛ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕГУ)	30	УАҒЫБ АЙТУ
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	31	ПӘТУА БЕРУ (Түсіндіру, шығарылған пәтуаны таныстыру)
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	32	МӘУЛИП ОҚУ
11	КҮН ТҮТЬЛІҮ (кесуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	33	ДЕМ САЛУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӘСІМДЕРДІ АТҚАРУ	34	ИМАН ҮЙІРУ (Талқив)
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ	35	ОҢ ЖАҚҚА ЖАТҚЫЗУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	36	АРУЛАУ (Мәйітті жүу)
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ	37	КЕБІНДЕУ
16	ИГТИКАФТЫ ӨТКІЗУ	38	ЖАНАЗА НАМАЗЫ
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	39	ЖЕРЛЕУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	40	ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ
19	ШІПР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	41	АСКА КАТЫСУ
20	ҰШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	42	ҚҰРАН БАҒЫШПАУ
21	САДАҚА ӘДЕПТЕРІН ТҮСІНДІРУ	43	МЕШІТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӘСІМДЕРІ	44	ҚАБІР БАСЫНА БАРЫШ ҚҰРАН ОҚУ
		45	ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ

Рұқсат

Бас имамның рұқсатымен

Рұқсат етілмейді

1	СӨБИШ АТ ҚОЮ	23
2	БАТА БЕРУ	24
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ	25
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ	26
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ	27
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ	28
7	АЗАН АЙТУ	29
8	БІС УАҚЫП НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕТУ)	30
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	31
10	ТАСАТТЫҚ (неіска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	32
11	КҮН ТҮТЫЛУ (күсуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	33
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӘСІМДЕРДІ АТҚАРУ	34
13	АУЫЗШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ	35
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	36
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ	37
16	ИГІШКАФТЫ ӨТКІЗУ	38
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	39
18	ЗЕКЕТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	40
19	ШПР САДАКАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	41
20	УШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ	42
21	САДАҚА ӨДЕПЕРІН ТҮСІНДІРУ	43
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӘСІМДЕРІ	44
		45
		46
		47
		48
		49
		50
		51
		52
		53
		54
		55
		56
		57
		58
		59
		60
		61
		62
		63
		64
		65
		66
		67
		68
		69
		70
		71
		72
		73
		74
		75
		76
		77
		78
		79
		80
		81
		82
		83
		84
		85
		86
		87
		88
		89
		90
		91
		92
		93
		94
		95
		96
		97
		98
		99
		100

- Рұқсат
- Бас имамның рұқсатымен
- Рұқсат етілмейді

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ
2	БАТА БЕРУ
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ
7	АЗАН АЙТУ
8	БЕС УАҚЫТ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕГҮ)
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
11	КҮН ТҮТЬЛІҮ (кесуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӨСІМДЕРДІ АТҚАРУ
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ
16	ИГТИКАФТЫ ӨТКІЗУ
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
19	ШІПР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
20	ҰШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
21	САДАҚА ӘДЕПТЕРІН ТҮСІНДІРУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӨСІМДЕРІ

Рұқсат

Бас имамның рұқсатымен

Рұқсат етілмейді

ИХРАМ	23
АРАПАДА ТҮРУ	24
ТАУАП	25
ЖАМАРАТТА ТАС АТУ	26
САҒИ ЖАСАУ	27
ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
ДІНИ НЕКЕ ҚИЮ	29
УАҒЫБ АЙТУ	30
ПӘТУА БЕРУ (Түсіндіру, шығарылған пәтуаны таныстыру)	31
МӘУЛІП ОҚУ	32
ДЕМ САЛУ	33
ИМАН ҮЙІРУ (Талқин)	34
ОҢ ЖАҚҚА ЖАТҚЫЗУ	35
АРУЛАУ (Мәйітті жуу)	36
КЕБІНДЕУ	37
ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
ЖЕРЛЕУ	39
ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
АСКА КАТЫСУ	41
ҚҰРАН БАҒЫШПАУ	42
МЕШТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
ҚАБІР БАСЫНА БАРЫП ҚҰРАН ОҚУ	44
ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ
2	БАТА БЕРУ
3	СҮНДЕГІ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ
5	САШАР БАТАСЫН БЕРУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ
7	АЗАН АЙТУ
8	БЕС УАҚЫП НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕТУ)
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
11	КҮН ТҮТЫЛҮ (күсүф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӘСІМДЕРДІ АТҚАРУ
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ
16	ИҒШКАФТЫ ӨТКІЗУ
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
19	ШІПР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
20	ҰШЫРЛДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
21	САДАҚА ӘДЕПТЕРІН ТҮСІНДІРУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӘСІМДЕРІ

**ДИРЕКТОР,
ДИРЕКТОР ОРЫНБАСАРЫ
АТҚАРАТЫН
ДІНИ РӘСІМДЕР
ТІЗІЛІМІ**

 Рұқсат

 Бас имамның рұқсатымен

 Рұқсат етілмейді

ИХРАМ	23
АРАПАДА ТҮРУ	24
ТАУАП	25
ЖАМАРАТТА ТАС АТУ	26
САҒИ ЖАСАУ	27
ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
ДІНИ НЕКЕ ҚИЮ	29
УАҒЫЗ АЙТУ	30
ПӘТУА БЕРУ (Үйсіндіру, шығарылған пеғуаны ғайысвару)	31
МӘУЛІП ОҚУ	32
ДЕМ САЛУ	33
ИМАН ҮЙІРУ (Талқан)	34
ОҢ ЖАҚҚА ЖАТҚЫЗУ	35
АРУЛАУ (Мәйітті жүзу)	36
КЕБІНДУ	37
ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
ЖЕРЛЕУ	39
ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
АСҚА ҚАЛЫСУ	41
ҚҰРАН БАҒЫШПАУ	42
МЕШІТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
ҚАБІР БАСЫНА БАРЫШ ҚҰРАН ОҚУ	44
ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ
2	БАТА БЕРУ
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ
7	АЗАН АЙТУ
8	БЕС УАҚЫТ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕТУ)
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
10	ТАСАТТЫҚ (тетиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
11	КҮН ТҮТІЛІУ (күсуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӨСІМДЕРДІ АТҚАРУ
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ
16	ИФТИКАФТЫ ӨТКІЗУ
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
19	ШПІР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
20	ҰШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
21	САДАҚА ӨДЕШТЕРІН ТҮСІНДІРУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӨСІМДЕРІ

Рұқсат

Бас имамның рұқсатымен

Рұқсат етілмейді

ИХРАМ	23
АРАПАДА ТҮРУ	24
ТАУАП	25
ЖАМАРАТТА ТАС АТУ	26
САФИ ЖАСАУ	27
ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
ДІНИ НЕКЕ ҚИЛО	29
УАҒЫЗ АЙТУ	30
НӨТУА БЕРУ (Түсінідіру, шығарылған пағуана талпыстыру)	31
МӨҮЛІТ ОҚУ	32
ДЕМ САЛУ	33
ИМАН ҮЙІРУ (Талакин)	34
ОҢ ЖАККА ЖАТҚЫЗУ	35
АРУЛАУ (Мәйітті жүу)	36
КЕБІНДЕУ	37
ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
ЖЕРЛЕУ	39
ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
АСКА КАТЫСУ	41
ҚҰРАН БАҒЫШТАУ	42
МЕШКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
ҚАБІР БАСЫНА БАРЫП ҚҰРАН ОҚУ	44
ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ
2	БАТА БЕРУ
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ
4	ҚҰРБАҢДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ
7	АЗАН АЙТУ
8	БЕС УАҚЫТ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕГУ)
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
11	КҮН ТҮТҮЛІУ (кесуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӘСІМДЕРДІ АТҚАРУ
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
15	ҚАДІР ТҮНІН ӨТКІЗУ
16	ИГТИКАФТЫ ӨТКІЗУ
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
19	ШПІР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
20	ҰШЫРЛДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
21	САДАҚА ӘДЕПТЕРІН ТҮСІНДІРУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӘСІМДЕРІ

Рұқсат

Бас имамның рұқсатымен

Рұқсат етілмейді

ИХРАМ	23
АРАПАДА ТҮРУ	24
ТАУЛАП	25
ЖАМАРАТТА ТАС АТУ	26
САҒИЖАСАУ	27
ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
ДІНИ НЕКЕ КІШО	29
УАҒЫЗ АЙТУ	30
ПӘТУА БЕРУ (Түсіндіру, шығарылған пәтуана таныстыру)	31
МӨҮЛІТ ОҚУ	32
ДЕМ САЛУ	33
ИМАН ҮЙІРУ (Талакин)	34
ОҢ ЖАҚКА ЖАТҚЫЗУ	35
АРУЛАУ (Мәһінгі жуу)	36
КЕБІНДЕУ	37
ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
ЖЕРЛЕУ	39
ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
АСҚА КАТЫСУ	41
ҚҰРАН БАҒЫШТАУ	42
МЕШІТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
ҚАЫР БАСЫНА БАРЫШ ҚҰРАН ОҚУ	44
ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45

1	СӨБИГЕ АТ ҚОЮ
2	БАТА БЕРУ
3	СҮНДЕТ ТОЙДЫҢ БАТАСЫН БЕРУ
4	ҚҰРБАНДЫҚ БАТАСЫН БЕРУ
5	САПАР БАТАСЫН БЕРУ
6	ҚҰРАН ҮЙРЕТУ
7	АЗАН АЙТУ
8	БЕС УАҚЫТ НАМАЗДЫ ӨТКІЗУ (ИМАМДЫҚ ЕГУ)
9	ЖҰМА НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
10	ТАСАТТЫҚ (истиска) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
11	КҮН ТҮТЫЛҮ (кесуф) НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
12	РАМАЗАН АЙЫНДАҒЫ ДІНИ РӨСІМДЕРДІ АТҚАРУ
13	АУЫЗАШАРДА ҚҰРАН ОҚУ, БАТА БЕРУ
14	ТАРАУЫҚ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
15	ҚАДІР ТҮННІ ӨТКІЗУ
16	ИФТИХАФТЫ ӨТКІЗУ
17	ОРАЗА АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ
18	ЗЕКЕТТІ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
19	ШІПР САДАҚАСЫН ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
20	ҰШЫРДЫ ТҮСІНДІРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУ
21	САДАҚА ӘДІСТЕРІН ТҮСІНДІРУ
22	ҚАЖЫЛЫҚ РӨСІМДЕРІ

- Рұқсат
- Бас имамның рұқсатымен
- Рұқсат етілмейді

ИХРАМ	23
АРАШАДА ТҮРУ	24
ТАУАП	25
ЖАМАРАТТА ТАС АТУ	26
САГИ ЖАСАУ	27
ҚҰРБАН АЙТ НАМАЗЫН ӨТКІЗУ	28
ДІНИ НЕКЕ ҚИЮ	29
УАҒЫБ АЙТУ	30
ПӨТУА БЕРУ (Түсінідіру, шығарылған пәтуаны таныстыру)	31
МӘУЛІП ОҚУ	32
ДЕМ САЛУ	33
ИМАН ҮЙІРУ (Талқин)	34
ОҢ ЖАҚҚА ЖАТҚЫЗУ	35
АРУЛАУ (Мәйгітгі жәу)	36
КЕБІНДЕУ	37
ЖАНАЗА НАМАЗЫ	38
ЖЕРЛЕУ	39
ЗИРАТТЫ ТАЗАЛАУ	40
АСКА КАТЫСУ	41
ҚҰРАН БАҒЫШПАУ	42
МЕШІТКЕ КЕЛГЕНДЕРГЕ ҚҰРАН ОҚУ	43
ҚАБІР БАСЫНА БАРЫП ҚҰРАН ОҚУ	44
ХАТЫМ-ҚҰРАН ОҚУ	45